

Kiertomatalla Amerikassa 2015

Jouni Korkiasaari

FinnFest USA

Vuodesta 1983 lähtien vuosittain järjestetty amerikansuomalaisten FinnFest-festivaali oli tänä vuonna Buffalossa. Instituutin edustajina tapahtumaan osallistuivat johtaja Tuomas Martikainen, hallintopäällikkö Kirsi Sainio ja tietopalvelupäällikkö Jouni Korkiasaari. Lisäksi mukana oli Turun kaupungin kolmihenkinen delegaatio kaupunginjohtaja Aleksii Randellin johdolla. Randell, joka on myös Siirtolaisuusinstituutin hallituksen puheenjohtaja, korosti tapahtuman avajaisissa pitämässään puheessa instituutin keskeistä asemaa amerikansuomalaisten ja muiden ulkosuomalaisten tutkimisessa ja siirtolaisperinteen tallentamisessa.

Tapahtumalla oli kaksi teemaa: Jean Sibeliuksen musiikki ja maailmankuulujen amerikansuomalaisten arkkitehtien Eliel Saarisen ja hänen poikansa Eero Saarisen elämäntyö. Muutaman edellisen FinnFestin tavoin tuotiin esille myös nyky-Suomea. Muilta osin tapahtuma oli perinteinen, joskin suppeampi. Instituutin siirtolaisrekisteri ja julkaisut oli-

vat jälleen esille FinnFest-torilla. Lisäksi Jouni Korkiasaari piti tapahtumassa kaksi esitelmää. Tätä ennen hän oli esitelmöinyt jo ennen FinnFestiä Hancockin Ruska-festivaalilla Ylä-Michiganissa.

FinnFestin osallistujamäärä oli selvästi aiempia juhlia vähäisempi, vaikka suhteellisen lyhyellä etäisyydellä Ohiossa ja itärannikon osavaltioissa sekä Kanadan puolella Torontossa asuu huomattava määrä potentiaalisia osallistujia. Yksi syy tähän on suomalaisuuttaan vaalivan väestön ikääntyminen ja vaikeudet saada nuoria sukupolvia kiinnostumaan tapahtumasta. Tästä syystä on ollut myös entistä vaikeampaa saada värvättyä vapaaehtoisia juhlan järjestelyihin. Kiinnostuksen vähenemiseen lienee vaikuttanut myös juhlan ohjelma ja tapahtuminen hajauttaminen eri puolille Buffalon ydinkeskustaa.

Filmidokumenttia tekemässä

Jouni Korkiasaari lähti matkalle jo kaksi viikkoa ennen Finnfestiä. Mukana oli kolme entisen Ullavan

Mielenkiintoisin tutustumiskohde Kalevassa oli pullotustehtailija John Makisen v. 1941 valmistunut pullotalo, jonka seinärakenteisiin on upotettu yli 60 000 pulloa. Seinän rakennekuva yllä pikkukuvassa. Kuvat: Jouni Korkiasaari.

kunnan siirtolaisuudesta filmidokumenttia ja kirjaa valmistelevalta ullavalaisista, valokuvaaja Esko Keski-Vähälä, filmikuvaaja Jari Ruotsala ja kirjaa varten aineistoa kerännyt Pekka Rauhala, joka teki myös projektin haastattelut. Koska matkan kohdealueet olivat Jounille tuttuja entuudestaan, hän toimi ryhmän oppaana kuvaten ja keräten samalla aineistoa instituutin arkistoon. Hänelle matka oli lomaa eikä siihen kuulunut varsinaisia työvelvollisuuksia.

Kokkolaan nykyisin kuuluva Ullava oli väestöpohjaan suhteutettuna yksi eniten väestöään siirtolaisiksi menettäneitä kuntia. Dokumenttiryhmä oli jo aikaisemmin kerännyt Ullavalta runsaan aineiston haastatteluja, valokuvia, amerikankirjeitä, esineistöä ja muita dokumentteja, joista järjestettiin paikkakunnalla näyttely kesällä 2014. Amerikan matkan tavoitteena oli laajentaa projektia elokuvalla ja kirjalla, jotka julkaistaan vuoden 2016 kesäkuussa pidettävässä ”loppuhuipentumassa”. Matkareittimme ja kuvia joistakin matkan kohteista näet oheisista kuvista.

Matkan tutustumiskohteita olivat myös monet hautausmaat, joista osa oli ”pyhitetty” lähes yksinomaan suomalaisille. Kalle Wähälän haudan löytyminen selvitti monta avoimena ollutta kysymystä miehen kohtalosta.

Matkalaiset tutustumassa Adventure Minen kosteisiin ja pimeisiin kaivoskäytäviin (Greenland Ylä-Michigan): vas. Esko Keski-Vähälä, Pekka Rauhala, Jouni Korkiasaari ja Jari Ruotsala. Kaivostyöt olivat aikoinaan merkittävin suomalaisten työllistäjä alueella.